

Erdal

BAHÇIVAN

**İstanbul Sanayi Odası
Yönetim
Kurulu Başkanı**

Ekonomide risk unsurları

2014 yılının ikinci yarısında dünya ekonomisinin gelişimine baktığımızda, her ne kadar iyileşme süreci devam ediyor olsa da büyümenin zayıf ve dalgalı bir seyir izlemekte olduğunu görüyoruz.

FED parasal genişlemeden çıkışını geciktirerek, Avrupa Merkez Bankası ise parasal desteğini daha da belirginleştirerek global ekonomideki iyileşmeye destek olmaya çalışıyor.

Özetle, dünya ekonomisinde kalıcı çözümler ve yapısal değişimlerin yeteri kadar gerçekleştirilememesi nedeniyle dünya ekonomisinin kaderi merkez bankalarının gölgesinde çizilmeye devam ediyor.

Dünya ekonomisindeki belirsizliklerin yeterince ortadan kalkmadığı ve çevremizdeki risklerin arttığı bir ortamda Türkiye ekonomisi yılın ilk yarısı itibarıyla görece olumlu bir görünüm sergiliyor. Ekonomi ilk çeyrekte yüzde 4.3 büyüyerek yıla güçlü bir başlangıç yaparken, Türkiye ekonomisinde "iç talepten dış talebe doğru" şeklinde özetlenebilecek bir yeniden dengeleme süreci yaşanıyor.

İhracat artışları nispeten kuvvetli seyrederken, ithalat beklendiği gibi daralıyor, cari açığın ana belirleyeni olan dış ticaret açığının olumlu katkısıyla da cari açığındaki düşüş sürüyor.

Mayıs ayında neredeyse hedefin iki katına çıkan enflasyonun Haziran ayı itibarıyla gerilemeye başladığını görüyoruz.

Temmuz ayında ise yine bir yükseliş söz konusu.

Yılın ilk yarısı için biriken veriler ve ikinci yarıya ilişkin beklentiler ışığında, 2014 yılı için yüzde 3.5 civarında bir büyüme tahmini yapmak makul gözükmemektedir.

Yılbaşında yüzde 2'ler seviyesinde olan büyüme tahminlerinin yukarı yönlü revize edilmiş olması, hiç şüphesiz ekonomimiz adına olumlu bir gelişmedir.

Ancak cari açığın daralma eğilimine rağmen halen yüksek seviyede olması, enflasyonun beklenen hızda geriletilememesi işsizliğin yüzde 9-10 bandında takılıp kalması gibi göstergeler büyümenin "kalite" sorununun ortadan kalkmadığını göstermektedir.

Ülkemiz demokratik bir ortamda ve huzur içinde gerçekleştirilen Cumhurbaşkanlığı seçimini geride bıraktı. Seçim sonucunun ülkemiz ve milletimiz için hayırlı olmasını dilerken, ekonominin gündemde daha ağırlıklı bir yer edinmesini temenni ediyoruz.

İstanbul Sanayi Odası Başkanı Bahçivan uyardı

Türkiye'nin reyting notunu korumak hepimizin sorumluluğudur

İSO Başkanı Erdal Bahçivan

ekonomik göstergelerde belli bir yavaşlamaya dikkat çekerken "Uluslararası finans hareketlerinin hassasiyeti geçtiğimiz yıla oranla ciddi biçimde arttı. FED tarafından verilecek her türlü sıkılaştırma sinyali, Türk lirası üzerinde önemli bir hassasiyet unsuru" dedi.

İstanbul Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** Oda'nın aylık Meclis toplantısında yaptığı konuşmada, küresel ekonomideki toparlanma eğilimine rağmen risklerin devam ettiğini söyledi. Ortadoğu ve Ukrayna'da yaşanan gelişmelerin petrol fiyatlarının yükselme riskini artırdığını küresel finans piyasaların ise uzun vadeli faiz oranlarında artış riski taşıdığını kaydeden Bahçivan

"Böyle bir ortamda enflasyonun arzu edilen seviyeye geriletilememiş olması, ihracat pazarlarımızda yaşanan daralma, tasarruf oranlarının zayıf seyri, dünyadaki faiz artışı tartışmaları ve ülkemizdeki hassas kur dengeleri dikkate alındığında, faiz tartışmalarının ekonomimiz üzerindeki stresi sıcak tuttuğunu özellikle ifade etmek istiyorum" diye konuştu. **Devamı 9'da**

Türkiye'nin reyting notunu korumak

Baştarafı 1'de

ISO Başkanı Erdal Bahçivan şöyle konuştu: "Özellikle ABD'de uzun vadeli faizlerin beklenenden keskin ve hızlı yükselmesi, risk algısının yükselmesine yol açabilecektir. Öte yandan orta vadede önemli gelişmiş ekonomilerde durgunluk riski varlığını korumaktadır. Sonuç olarak pek çok ekonomide önümüzdeki dönemde büyüme potansiyelini ve sürdürülebilirliği artırıcı yapısal reformlara hız verilmesi büyük önem taşımaktadır. Ülkemize baktığımızda, başta sanayi üretimi olmak üzere göstergeler ekonomik aktivitede belli bir yavaşlamaya işaret etmektedir. Bununla birlikte Türkiye gibi ülkelere yönelik uluslararası finans hareketlerinin hassasiyeti geçtiğimiz yıla oranla ciddi biçimde artmıştır. FED tarafından verilecek her türlü sıkılaştırma sinyali, Türk lirası üzerinde önemli bir hassasiyet unsurudur. Öte yandan yeni kabine üzerindeki belirsizlikler ve 2015 genel seçimleri, yatırımlar üzerinde belirleyici olmaya devam edecek gibi görünmektedir". Bahçivan son yıllardaki ekonomik performansın Türkiye'ye getirdiği not artışlarının değerini iyi bilip, bunu korumak durumunda olduğumuzu belirterek "Türkiye'nin

reyting notunu korumak hepimizin sorumluluğudur" dedi. Orta-doğu'daki gelişmelere dikkat çeken Bahçivan, bölgede kalıcı barış ve istikrar açısından fazla iyimser olmadığını da sözlerine ekledi. **ISO'nun toplantı gündemi** **İstanbul Sanayi Odası**'nın Ağustos ayı toplantısının ana gündem maddesi ise "Küresel iklim değişikliği" idi. Bu nedenle İTÜ Meteoroloji Mühendisliği ve Afet Yönetim Merkezi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu ve Türkiye Sürdürülebilirlik Akademisi Başkanı Murat Sungur Bursa, **ISO** Meclisi'nde birer sunum yaptılar. Konuyla ilgili olarak görüşünü açıklayan Başkan Bahçivan ise 21. yüzyılın en önemli sorunlarından birinin küresel iklim değişikliğinin sosyal yaşama ve ekonomilere olan etkisi olduğunu belirterek, BM raporuna göre 2050 yılında ani afetler nedeniyle dünyada 200 milyon insanın yer değiştirebileceğinin tahmin edildiğini söyledi. **Erdal Bahçivan**, "Bir İngiliz ekonomiste göre, iklim değişikliğine önlem alınmanın maliyeti 2050 yılında dünya gayri safi milli hasılasının yüzde 20'si olacak. Oysa 2007 yılından başlayarak önlem alınmanın maliyeti ise dünya gayri safi milli hasılasının yüzde 1'i" dedi.

Sanayici de Emlak Konut benzeri arazi çözümü istiyor 'Emlak Sanayi' önerisi

İSO Başkanı **Erdal Bahçivan**, sanayinin önünü açmak için Emlak Konut gibi 'Emlak Sanayi' isimli bir kuruluşun oluşturulabileceğini belirterek, "Bu kuruluş, uygun devlet arazilerini projelere göre özel sektöre tahsis edip kira alır" dedi.

DİKKATİNİZİ çekmiş miydi bilmiyorum. 2011 Genel Seçimleri öncesinde AKP Kanal İstanbul Projesi'ni tanıtmıştı. Proje ciddi bir gündem yaratmış, gerekliliği üzerinden fazlaca tartışılmıştı. İstanbul'un yeni gelişim bölgesi olarak sunulan Çerkezköy hattına bu proje ile birlikte milyonlarca yeni insan aktarılacaktı. İstanbul'u neredeyse Tekirdağ ile birleştirecek bu projenin simülasyonunda kanalda yüzen gemilerin yanı sıra kıyı şeridi boyunca uzanan binlerce konut hemen dikkat çekiyordu. Oysa unutulmuş, ihmal edilen önemli bir ayrıntı vardı. Bu kadar yeni nüfus o konutlarda yaşayacak yaşamasına da ne iş yapacaktı? Hafta başında Başbakan Ali Babacan'ın 'dikine konut projeleri yerine sanayi yatırımlarına yönelmeliyiz' sözlerini dinlediğimde aklıma Kanal İstanbul Projesi'nin eksik tarafı geldi.

KRİTİK NOKTA ARAZİ

Babacan, sanayinin önünü açacak politikaları hayata geçirmenin önemine dikkat çekti. Ben de dün sanayicinin önünün nasıl açılabileceğini, hükümetten beklentilerini **İstanbul Sanayi Odası** Başkanı **Erdal Bahçivan'a** sordum. Bahçivan ilk etapta yapılması gerekenleri bir çırpıda sıraladı. Öncelikle sanayiciyi uzun vadeli TL bazlı kredilerle finanse edebilecek bir Kalkınma Bankacılığı'nın bu yeni sanayi hamlesinde olmazsa olmaz olduğunu vurguladı. İstihdam başta olmak üzere teşvikler, bürokratik sorunların çözümü, özellikle kur

**Sefer
LEVENT**

slevent@hurriyet.com.tr

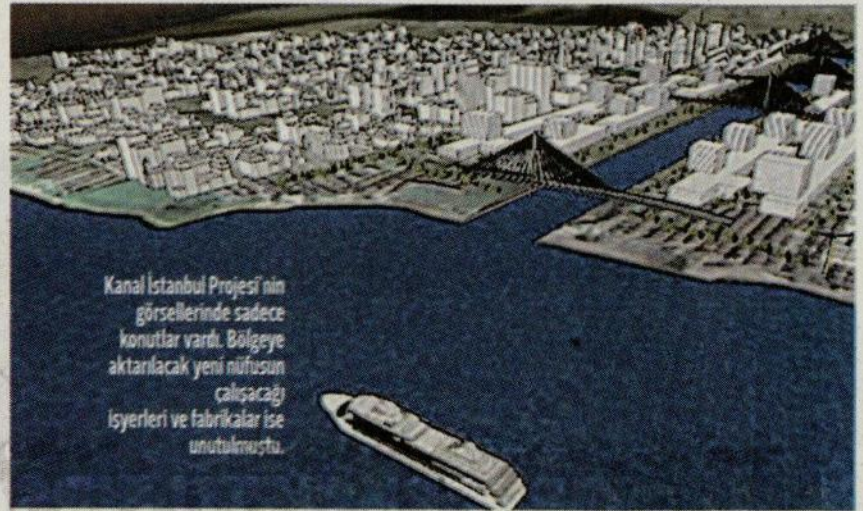
ve kriz riskini bertaraf edecek enstrümanların devreye alınması, kalifiye çalışan sorununun çözümü için sıkı bir politika yürütülmesi sanayicinin başlıca beklentileri.

Ancak Bahçivan'ın talepleri içinde en kritik nokta arazi tahsisi. Ben önerisinin önümüzdeki dönemde tartışma yaratacağını düşünüyorum. Bahçivan, "Bedava arsa gerçekçi değil. Aslında bu işten hem devletin hem de özel sektörün kazanacağı bir model yaratabiliriz. Nasıl Emlak Konut devlet arazilerine yapılacak konutlarla ilgili bir kuruluşa

aynı model bizim için de hayata geçirilebilir. Adına örneğin Emlak Sanayi diyeceğiniz bir kuruluş, uygun devlet arazilerini projelere göre özel sektöre tahsis eder. Özel sektör 49 yıl boyunca bu arazilerin aylık ya da yıllık kirasını Emlak Sanayi'ye öder. 49 yıl sonra arazi şirketin aktifine belirlenecek koşullarla geçer. Bunun en büyük faydası o arazinin 49 yıl boyunca fabrikaya hizmet vermesi garanti altına alınır. Böylece bölge 'para etti' diye 10 yıl içinde fabrika sahibinin konut projesi gerçekleştirebileceği bir alan olmaktan çıkar" dedi.

SÜREÇ TERSİNE İŞLER Mİ

Bahçivan, Emlak Sanayi kuruluşunun da piyasaya tahvil gibi enstrümanlar çıkarabileceğini bunun yatırımcıların da ilgisini çekebileceğini de sözlerine ekledi. İlginç bir öneri. Sanayiciler biz de önce milyon dolarlarla arazi alır. Sonra da bankadan fabrika kurmak için işletme kredisi. Teminat ise o fabrikanın arsası olur. Kim bilir? Belki Bahçivan'ın Emlak Sanayi önerisi hayata geçer, süreç tersine işler.

Kanal İstanbul Projesi'nin görsellerinde sadece konutlar vardı. Bölgeye aktarılacak yeni nüfusun çalışacağı işyerleri ve fabrikalar ise unutulmuştu.

‘Rating notunu korumak hepimizin sorumluluğu’

ISO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, Türkiye’nin son yıllardaki başarılı ekonomik performansının getirdiği kredi not artışlarının önemine dikkat çekerek “Bunun korunmasına yönelik çabalar hepimizin sorumluluğu” dedi.

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO) Meclisi, ağustos ayı toplantısını “İklimsel Değişikliklerin Nedenleri, Ekonomimize ve Sanayimize Etkileri” ana gündemi ile gerçekleştirdi. İstanbul Teknik Üniversitesi Meteoroloji Mühendisliği ve Afet Yönetim Merkezi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mikdat Kadioğlu ve Türkiye Sürdürülebilirlik Akademisi Başkanı Murat Sungur Bursa’nın konuk konuşmacı olarak katıldığı toplantının açılış konuşmasını yapan **ISO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, yılın ilk sekiz ayını geride bıraktığımız bu günlerde küresel ekonomideki toparlanma eğilimine rağmen risklerin devam ettiğini söyledi.

Ortadoğu ve Ukrayna’da yaşanan gelişmelerin petrol fiyatlarının yükselme riskini artırdığını, küresel finansal piyasaların ise uzun vadeli faiz oranlarında artış riski taşıdığını belirten Bahçivan, “Özellikle

ABD’de uzun vadeli faizlerin beklenenden keskin ve hızlı yükselmesi, risk algısının yükselmesine yol açabilir.

Orta vadede önemli gelişmiş ekonomilerde durgunluk riski varlığını konuyor. Pek çok ekonomide önümüzdeki dönemde büyüme potansiyelini ve sürdürülebilirliği artırıcı yapısal

reformlara hız verilmesi büyük önem taşıyor” dedi. Türkiye’de ise başta sanayi üretimi olmak üzere göstergelerin, ekonomik aktivitede belli bir yavaşlamaya işaret ettiğinin altını çizen Bahçivan, “Türkiye gibi ülkelere yönelik uluslararası finans hareketlerinin hassasiyeti geçtiğimiz yıla oranla ciddi biçimde arttı.

FED tarafından verilecek her türlü sıkılaştırma sinyali, Türk lirası üzerinde önemli bir hassasiyet unsuru. Yeni kabine üzerindeki belirsizlikler ve 2015 genel seçimleri, yatırımlar üzerinde belirleyici olmaya devam edecek gibi görünüyor” dedi. Bahçivan sözlerini şöyle sürdürdü:

“Böyle bir ortamda enflasyonun arzu edilen seviyeye geriletilenmiş olması, ihracat pazarlarımızda yaşanan daralma, tasarruf oranlarının zayıf seyri, dünyadaki faiz artışı tartışmaları ve ülkemizdeki hassas kur dengeleri dikkate alındığında, yaşamakta olduğumuz faiz tartışmaları ekonomimiz üzerindeki stresi sıcak tutuyor.

Son yıllardaki başarılı ekonomik performansımızın bize getirdiği not artışlarının değerini iyi bilip, bunun korunmasına yönelik çabaların önümüzdeki aylarda hepimizin sorumluluğu” dedi.

Erdal Bahçivan